

Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2022
(OR. fr)

7331/22

CLIMA 120
ENV 252
AGRI 109
FORETS 18
ONU 41
CODEC 334

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Θέμα: Δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 %: γεωργικές πτυχές της
αναθεώρησης του κανονισμού LULUCF
Ανταλλαγή απόψεων

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες σημείωμα της Προεδρίας σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα που πρόκειται να εξεταστεί κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου (Γεωργία και Αλιεία) στις 7 Απριλίου 2022.

**Ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας προς το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας της
7ης Απριλίου 2022**

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/841 όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, την απλούστευση των κανόνων συμμόρφωσης, τον καθορισμό των στόχων των κρατών μελών για το 2030 και τη δέσμευση για συλλογική επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2035 στον τομέα της χρήσης γης, της δασοπονίας και της γεωργίας, και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 όσον αφορά τη βελτίωση της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης της προόδου και της επανεξέτασης.

Στις 14 Ιουλίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιοποίησε την ολοκληρωμένη δέσμη νομοθετικών μέτρων με τίτλο «Fit for 55», με στόχο την προσαρμογή της ΕΕ ώστε να μπορέσει να μειώσει τις καθαρές εγχώριες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, πρώτο στάδιο προτού επιτευχθεί η κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

Ενώ όλοι οι τομείς της οικονομίας θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου, ο ρόλος της γεωργίας και της δασοκομίας, τόσο ως πηγών αερίων του θερμοκηπίου όσο και ως φυσικών καταβροθρών διοξειδίου του άνθρακα, θα έχει καίρια σημασία για την επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050.

Στο πλαίσιο αυτό, η αναθεώρηση του κανονισμού σχετικά με τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου από χρήση της γης, αλλαγή στη χρήση της γης και δασοκομικές δραστηριότητες (LULUCF) φιλοδοξεί να αντιστρέψει την σημερινή τάση μείωσης των καταβροθών διοξειδίου του άνθρακα του τομέα αυτού.

Για την περίοδο 2026-2030, η πρόταση προβλέπει την **μεταξύ των κρατών μελών κατανομή ενός συνολικού στόχου για το 2030 ύψους 310 εκατ. ισοδύναμου CO₂ καθαρών απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ με τη μορφή ετήσιων εθνικών στόχων. Από το 2031, οι εκπομπές από τη γεωργία πλην CO₂ (που καλύπτονται επί του παρόντος από τον κανονισμό για τον επιμερισμό των προσπαθειών) και από τον τωρινό τομέα LULUCF θα συγκεντρωθούν στο πλαίσιο ενός νέου πυλώνα AFOLU¹ με σκοπό την κλιματική ουδετερότητα το 2035 σε επίπεδο ΕΕ.**

Στο Συμβούλιο Περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκαν τρεις συζητήσεις προσανατολισμού (Οκτώβριος, Δεκέμβριος 2021 και Μάρτιος 2022). Το παρόν έγγραφο που υποβάλλεται στο Συμβούλιο Γεωργίας προορίζεται να τροφοδοτήσει συζήτηση προσανατολισμού προκειμένου να συμβάλει στις διεξαγόμενες συζητήσεις, σύμφωνα με τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την επανεξέταση της κοινής γεωργικής πολιτικής, καθώς και στο πλαίσιο της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και της νέας δασικής στρατηγικής της ΕΕ για το 2030.

Βάσει των ανωτέρω προτείνεται να διαρθρωθεί η συζήτηση γύρω από τα ακόλουθα σημεία:

- 1. Εναρμόνιση των μεθόδων για την υποβολή στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου από τους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε κράτους μέλους.***

Οι γεωργικές και δασικές εκτάσεις καταλαμβάνουν αντίστοιχα το 40,9 % και το 39,8 % της έκτασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το μέγεθος, η ποιότητα και η αναλογία των εκτάσεων που διατίθενται για γεωργία και δασοκομία παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών, περιορίζοντας ή ευνοώντας την ικανότητα κάθε κράτους μέλους να συμμετέχει στη συλλογική προσπάθεια απορρόφησης αερίων του θερμοκηπίου.

¹ AFOLU : Γεωργία, δασοκομία και άλλες χρήσεις γης. Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τον τωρινό τομέα LULUCF (δασική γη, γεωργική γη, συμπεριλαμβανομένων των χορτολιβαδικών εκτάσεων, υδροβιότοποι, τεχνητή γη και άλλες εκτάσεις) και το τμήμα της γεωργίας «άνευ CO₂» που καλύπτεται επί του παρόντος από τον κανονισμό για τον επιμερισμό των προσπαθειών.

Η συνεκτίμηση αυτών των εθνικών ιδιαίτερων χαρακτηριστικών θα πρέπει, σύμφωνα με την Επιτροπή, να καθιστά δυνατή την ισότιμη κατανομή των προσπαθειών που αναλαμβάνει κάθε κράτος μέλος.

Κατά τις συζητήσεις στο Συμβούλιο, η Επιτροπή μπόρεσε να αποσαφηνίσει ορισμένα μεθοδολογικά στοιχεία της πρότασής της, μετά από ερωτήματα διαφόρων κρατών μελών σχετικά με τις αβεβαιότητες που περιβάλλουν τον υπολογισμό των καταβόθρων διοξειδίου του άνθρακα και την κατάρτιση δεδομένων από τις εθνικές απογραφές. Οι μεθοδολογικές βελτιώσεις των απογραφών με την πάροδο του χρόνου ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στον υπολογισμό της καταβόθρας αερίων του θερμοκηπίου των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας. Στην πρόταση της Επιτροπής προβλέπεται μηχανισμός «τεχνικής διόρθωσης» για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης.

Διάφορες αντιπροσωπίες ζήτησαν μεγαλύτερη ευελιξία για την επίτευξη του εθνικού τους στόχου.

2. Συνεκτίμηση των κλιματικών και βιολογικών κινδύνων που αφορούν ειδικά τους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας.

Η γεωργία και ο τομέας LULUCF υπόκεινται εκ φύσεως σε πολυάριθμους φυσικούς και βιολογικούς κινδύνους, οι οποίοι αναμένεται να αυξηθούν εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής. Τα έκτακτα καιρικά φαινόμενα (παγετοί, ξηρασίες, δασικές πυρκαγιές, καταιγίδες κ.λπ.) θα έχουν ισχυρό αντίκτυπο στην καταβόθρα διοξειδίου του άνθρακα του τομέα της γης των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνονται στην πρόταση της Επιτροπής μηχανισμοί ευελιξίας, ιδίως για να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα δασικά χαρακτηριστικά των κρατών μελών, οι ετήσιες μεταβολές του τομέα ή και οι διακυμάνσεις που συνδέονται με φυσικές διαταραχές.

Στο επίπεδο ομάδας του Συμβουλίου, διάφορες αντιπροσωπίες ζήτησαν διευκρινίσεις σχετικά με τη συνεκτίμηση των φυσικών διαταραχών στους μηχανισμούς ευελιξίας και τους όρους πρόσβασής τους. Ζήτησαν να ληφθούν δεόντως υπόψη οι επιπτώσεις των φυσικών και βιολογικών κινδύνων στην ικανότητα απορρόφησης αερίων του θερμοκηπίου των τομέων της γεωργίας και της δασοκομίας, όπως τα ακραία φαινόμενα (καταιγίδες, πυρκαγιές, παράσιτα, ξηρασίες) ή και οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Τόνισαν επίσης την ανάγκη για αυξημένη ευελιξία στον καθορισμό ετήσιων στόχων.

3. Δημιουργία τομέα AFOLU που θα ενσωματώνει τις εκπομπές πλην CO₂ από τη γεωργία (μεθάνιο, υποξείδιο του αζώτου) με συλλογικό στόχο την επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου διοξειδίου του άνθρακα το 2035.

Το σχέδιο αναθεώρησης περιλαμβάνει, από το 2031, τη δημιουργία ενός πυλώνα AFOLU για τις εκπομπές και τις απορροφήσεις CO₂ από τη χρήση της γης, την αλλαγή στη χρήση της γης, τις δασοκομικές δραστηριότητες, τα γεωργικά εδάφη και τη γεωργική βιομάζα (που υπάγονται επί του παρόντος στον τομέα LULUCF) και από τη γεωργία «άνευ CO₂» (που υπάγονται επί του παρόντος στον κανονισμό για τον επιμερισμό των προσπαθειών)². Με αυτό το ενοποιημένο πλαίσιο, η Επιτροπή επιδιώκει να βελτιώσει τη συνοχή και την ενσωμάτωση των διαφόρων δημόσιων πολιτικών διαχείρισης της γης, επιτρέποντας έτσι την καλύτερη αναγνώριση του ρόλου της γεωργίας και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών στην πολιτική της Ένωσης για το κλίμα.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή τόνισε στην πρότασή της την αξία των συνοδευτικών μηχανισμών και των μηχανισμών παροχής κινήτρων προς τους γεωργούς και τους δασοκόμους ώστε να μειώσουν τις εκπομπές τους και να αυξήσουν τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα στη γη ή στα δάση τους.

Για την περίοδο μετά το 2030, όσον αφορά την κατανομή του στόχου της ουδετερότητας το 2035, τα κράτη μέλη οφείλουν να συμβάλουν στην επίτευξη του συλλογικού στόχου και πρέπει να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να το πράξουν στα επικαιροποιημένα ενοποιημένα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα έως τον Ιούνιο του 2024. Λαμβάνοντας υπόψη τα υποβαλλόμενα σχέδια, η Επιτροπή θα προτείνει, έως το τέλος του 2025, επιμέρους στόχους των κρατών μελών και μέτρα σε επίπεδο ΕΕ για την περίοδο μετά το 2030. Οι επιμέρους στόχοι των κρατών μελών για μετά το 2030 θα αποτελέσουν αντικείμενο εκτίμησης επιπτώσεων και νέας νομοθετικής πρότασης.

Βάσει των ανωτέρω καλούνται οι υπουργοί να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα:

² Μόνο οι εκπομπές από τη γεωργία που σχετίζονται με τη χρήση ενέργειας θα εξαιρούνται από τον τομέα AFOLU.

1. Σε ποιον βαθμό θα πρέπει να εναρμονιστούν οι μέθοδοι κατάρτισης των απογραφών προκειμένου να διασφαλίζεται ισότιμη μεταχείριση των κρατών μελών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα ιδιαίτερα γεωργικά και δασικά χαρακτηριστικά της κάθε χώρας;
 2. Θεωρείτε ότι η πρόταση της Επιτροπής επιτρέπει την κατάλληλη συνεκτίμηση των φυσικών διαταραχών κατά την αξιολόγηση των προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων τους;
 3. Σε ποιον βαθμό η δημιουργία ενός ενιαίου πλώνα AFOLU, ο οποίος συγκεντρώνει όλες τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας και αποσκοπεί στην επίτευξη ουδετερότητας του AFOLU το 2035, επιτυγχάνει συνοχή των πολιτικών διαχείρισης της γης;
-